

FARSKÝ LIST

4
2012

19.02.2012 Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Povýšenia sv. Kríža, Prešov-Sekčov

ročník VII.

Úvodník

Dnes chcem hovoriť o evanjeliových radách. Pamätáte ktoré sú to? Čo vás prvé napadlo? Okamžite nám zídu na um Bohu zasvätené osoby, rehoľníci v kláštore – tie totiž skladajú *slub čistoty, chudoby a poslušnosti*, ktorým odpovedajú na Ježišovu výzvu nasledovať ho, a to rozhodným, nekompromisným spôsobom. Sú však evanjeliové rady (čistota, chudoba a poslušnosť) určené iba im? Samozrejme, že nie – riadiť sa nimi majú všetci kresťania, aj keď nie takým radikálnym spôsobom. Žiť čisto, chudobne a poslušne – k tomu je predsa povolaný každý človek... A zvlášť kresťan, ktorý číta: „*Buďte dokonali ako je dokonaly Váš Otec*“.

Čistý je predovšetkým ten, kto si uvedomuje, že Boh je svätý, a preto aj on je povolaný k svätosti, aby tak mal účasť na večnom živote. Dôležitá je najmä „duchovná čistota“, ktorá robí dušu priezračnou (ako priezračná voda, ako čistý prameň), bez „nánosov nečistého“ (príliš živočíšneho, sebeckého) pohľadu na svet, na druhého človeka či na iné pohlavie. Takýto človek čistého srdca potom „vidí“ Boha (Mt 5, 8). A je šťastný...

Chudobným zas nie je iba ten, kto nič nemá, ale ten, kto si uvedomuje, že všetko dobro pochádza od Stvoriteľa. Ak takýto človek nadobudne majetok poctivo, svojou prácou, potom ďakuje Bohu, že ho požehnal. A táto vďaka nezostáva iba v rovine slov, ale prechádza i do roviny vedomého odovzdania svojho života tomu, ktorý jediný je „dobrý“ (Lk 18, 19). Ak sa takémuto človekovi v živote náhodou nedarí a nemá toho veľa, aj vtedy má vďačné srdce, lebo vie, že materiálne dobro nie je tou najväčšou hodnotou – najväčším bohatstvom je totiž sám Boh. A toho má on vo svojom srdci, lebo preňho žije.

A poslušnosť? Vela dnes počúvame o kríze autority. Nikto nechce poslúchať nikoho. Naozaj poslušný človek žije slovami Svätého písma, ktoré hovoria o tom, že Boha treba počúvať viac ako ľudí (Sk 5, 29). Ľudská múdrosť a filozofia sa totiž pominú a nakoniec zostane len pravda Božieho slova (Mk 13, 31). Kto je teda poslušný Pánovi a riadi sa ním vo svojom živote, ten kráča správnu cestou do večnosti. Alebo je azda ešte niekto iný, kto je schopný darovať večný život? Svätý Peter v podobnej situácii odpovedal Ježišovi slovami: „*Pane, a ku komu by sme šli? Ty máš slová večného života*.“ (Jn 6, 68).

K životu podľa evanjeliových rád sme teda povolaní všetci, lebo evanjelium je pre všetkých – niektorí to robia radikálne, v podobe zasväteného života, v ktorom sa dobrovoľne, pre nebeské Kráľovstvo, zriekajú prirodzených vecí, iní vedú „bežný“ život, no pritom v čistote, chudobe a poslušnosti.

Želám vám čistú myseľ, skromné - nenáročné životné potreby a poslušnosť k tým, ktorí sa o vás starajú. A Váš život sa zmení.

o. Rastislav (farár)

Prvé a druhé nájdenie úctyhodnej hlavy svätého Pánovho proroka, predchodcu a krstiteľa Jána (24.02.)

Po stáť svätého Jána Krstiteľa prišli jeho učeníci, vzali jeho telo a pochovali ho (Mt 14, 12) v samárijskom meste Sebastea. Nebolo im dovolené uložiť k nemu hlavu svojho učiteľa, lebo Herodiada sa bála, že v takom prípade by prorok mohol vstať z mŕtvych. Hlavu dala zakopať vo svojom paláci na nedôstojnom mieste, o ktorom vedela iba Jana, žena Herodesovho správcu Chúzu. Táto Jana, ktorú spomína svätý Lukáš vo svojom evanjeliu (8, 3), ju v noci potajomky vykopala, uložila do hlinenej nádoby a úctivo pochovala na Olivovom vrchu.

Po istom čase sa usadil na danom mieste mních menom Inocent a začal kopať základy chrámu. Vtedy našiel v zemi hlinenú nádobu a uschovával ju vo svojom príbytku. To, že v nej bola hlava svätého Jána Krstiteľa, pochopil podľa zvláštnych znamení, zázrakov a zjavení, ktorých sa mu dostalo. Keď však

Inocent cítil, že sa blíži jeho smrť, znova ukryl hlavu svätého Jána Krstiteľa do zeme, lebo sa bál jej zneuctenia - kresťanstvo bolo ešte stále prenasledované a potupované.

Keď kresťanstvo získalo slobodu vďaka Milánskemu ediktu svätého cisára Konštantína Veľkého z roku 313, dvaja mnísi sa vybrali na púť do Jeruzalema. Tam sa jednému z nich zjavil svätý Ján Krstiteľ, prezradil mu miesto, kde leží jeho hlava, a prikázal mu, aby ju vykopal. Keď to však mních rozpovedal svojmu spoločníkovi, ten to považoval za obyčajný sen. V ďalšiu noc sa svätý Ján Krstiteľ zjavil obdivom mníchom a povedal im: „Zobudte sa, urobte, čo vám bolo zvestované!“ Na našli vzácnu relikviu a vložili ju do nájdenie hlavy svätého Jána Krstiteľa. Po ceste sa mnísi stretli s istým pripojil, a dali mu niest' dané vrece noci sa Pánov Predchodca zjavil „Zanechaj svojich spoločníkov a spolu nich uteč!“ Takto postupoval svätý Ján nedbalosť mníchov: najprv neverili úctyhodnú hlavu človekovi, ktorého Hoci svätý Ján Krstiteľ veľmi zbohatnúť, on nikomu neprezradil, aký vzácny poklad vlastní, a nestal sa menej nábožným. Ku koncu svojho života odovzdal hlavu svätého Jána Krstiteľa svojej sestre a ona zasa inému zbožnému kresťanovi. Takto prechádzala od jedného človeka k druhému, až sa dostala do rúk kňaza a mnícha Eustatia, ktorý žil v jaskyni neďaleko sýrskeho mesta Emessa. Spomínaný mních však upadol do arianizmu (podľa pôvodu tohto bludu Ária mal Kristus iba ľudskú prirodzenosť) a pomocou hlavy svätého Jána Krstiteľa, ktorú držal v tajnosti, robil mnoho zázrakov, aby dokázal správnosť svojho názoru. Keď sa správca mesta po porade s biskupom rozhodol vyhnúť Eustatia z Emessy, ten zakopal hlavu svätého Jána Krstiteľa do zeme vo svojej cele, aby sa neskôr po ňu vrátil. To sa však nikdy nestalo a miesto jej odpočinku znovu nikto nepoznal.

zanechajte svoju neveru i lenivosť a druhý deň odišli na označené miesto, vreca z ľavej kože. To bolo prvé

chudobným človekom, ktorý sa k nim bez toho, aby vedel, čo je v ňom. V tomuto mužovi a povedal mu: s vrecem, ktoré držíš v rukách, od Krstiteľ' preto, lebo videl lenivosť a jeho zjaveniu a potom dali niest' jeho vôbec nepoznali.

požehnával dom tohto muža a dal mu

Avšak po nejakom čase istý Marcel, archimandrita (predstavený) monastiera, ktorý vyrástol na uvedenom mieste, dostal sériu zvláštnych zjavení, na základe ktorých začal kopať a 18. februára 452 naozaj hlavu našiel. Podobné zvláštne zjavenia mali nezávisle od neho aj archimandrita susedného monastiera Gennadios, hlavný diakon emesskej katedrály Kyriak a jeden emesský roľník. Dňa 24. februára 452 ju vtedajší emesský biskup Urán slávnostne preniesol do tamojšieho chrámu. Vtedy si však Malchos, jeden z kňazov, čo prišli s biskupom, povedal: „Odkiaľ by sa tu mohla nabrat' Predchodcova hlava?!" a smelo položil na ňu svoju ruku. V tej chvíli mu ruka vyschla a prilepila sa k nádobe. Keď sa biskup začal modliť, Malchos mohol svoju ruku odtiahnuť, no zostal ťažko chorý. Neskôr bola hlava prenesená do novopostaveného chrámu a Malchos dostal dar úplného vyzdravenia.

Tieto udalosti sa oslavujú ako druhé nájdenie hlavy svätého Jána Krstiteľa, ktorá potom začala na potvrdenie svojej pravosti ronit' nádherne voňajúce myro, ktoré mnohých uzdravilo.

Spracoval DS (prevzaté www.furca.sk)

NÁŠ IKONOSTAS: Ikona Vyhnanie z raja

Dnes si predstavíme ikonu Žertva Avraamľa (Abraháмова obeta). Táto ikona nám predstavuje jednu z najdôležitejších nocí v dejinách spásy. Ide o noc, keď sa na zemi zjavila VIERA.

Boh videl pokušenie, ktoré prichádzalo na Abraháma, keď po 25 rokoch kráčania ku viere, keď s ním Boh urobil „paschu“, čiže prechod od modlárskeho spôsobu života ku klaňaniu sa jedinému Bohu, Abrahám mal znovu sklon vrátiť sa tam, kde bol na začiatku, teda hľadať šťastie mimo Boha - vo svojom synovi. Preto Boh z lásky k Abrahámovi prichádza s týmto slovom: „Vezmi svojho syna, svojho jediného syna

Izáka, ktorého miluješ, a choď do krajiny Morja! Tam ho obetuj ako zápalnú obeť na jednom z vrchov, ktorý ti ukážem!" (Gn 22, 2)

Za Abrahámovým chrbtom sa vypína vrch v krajine Morja. („Morja” - znamená zjavenie sa Pána). Toto miesto sa považuje za totožné s tým, kde Šalamún vystavil Pánovi chrám, ktorý je predobrazom Cirkvi.

Postava Abraháma na ikone je v postojí bežca, ktorý práve vyštartoval z blokov. Je to znak dynamiky Boha, ktorý chce urobiť nový „krok vpred” vo viere Abraháma. Viera nie je iniciatívou človeka, ale Boha. Viera je milosť. Kresťan len prepožičiava svoje telo Bohu, aby Boh mohol kráčať po zemi. „*Budem v nich prebývať a medzi nimi chodiť, budem ich Bohom a oni budú mojim ľudom.*” (2 Kor 6, 16) Abrahámov plášť sa vznáša vo vetre, lebo Abrahám je „uchvátený” Bohom. Život kresťana sa podobá vetru. „*Vietor veje, kam chce; počuješ jeho šum, ale nevieš, odkiaľ prichádza a kam ide. Tak je to s každým, kto sa narodil z Ducha.*” (Jn 3, 8)

Pohľad Abraháma upretý na anjela je vizualizácia hlasu, ktorý prichádza z neba. Abrahámov sluch je nasmerovaný na hlas Boha, aby si každý krok nechal nadiktovať od Boha. Nestavia sa do pozície „Ja viem, čo mám robiť” ale do pozície „povedz mi, čo mám ďalej urobiť.” Tento postoj je znázornený držaním noža. Je odhodlaný urobiť všetko, čo mu povie Boh. Nie je to muž hlúpy, ktorý počúva slová, ale ich neuskutočňuje.

Pohľad Izáka je nasmerovaný na človeka, ktorý hľadá na ikonu, čím chce ikonopisec naznačiť paralelu medzi Izákom a Kristom, ktorý sa tiež obetoval ako Boží Syn za každého jedného z nás. Čiže tým Izák svojím pohľadom vyjadruje to, že to robí za teba. Baránok, ktorý je v úzadí je takisto predobrazom Ježiša Krista. Prorok Izaiáš opisuje vo svojom prorocktví spôsob, ako bude trpieť Služobník Jahveho. „*Ako baránka viedli ho na zabitie a ako ovcu, čo onemie pred svojím strihačom.*” (Iz 53, 7)

V tomto príbehu vidíme ešte lepšiu paralelu o predobrazu Ježiša Krista v postave Izáka. „*Potom vzal Abrahám drevo na obeť a naložil ho na svojho syna Izáka.*” (Gn 22, 6) A v evanjeliu čítame: „*Sám si niesol kríž a vyšiel na miesto, ktoré sa volá Golgota.*” (Jn 19, 17)

Izákov postoj s rukami zviazanými za chrbtom je znakom pokory, poslušnosti a odovzdanosti do otcovej vôle. V hebrejčine slovo „Akedá” znamená zviazanie obete. V židovskej midraší sa hovorí, že Izák mal na perách toto slovo, akoby on prisil otca: „Zviaž ma, aby som sa nevzpieral, aby bola prijatá moja obeť” Aj Ježiš Kristus sa nechal na kríži priviazať o Otcovu vôľu.

Na kopci nad obetným stolom sa nachádza baránok. Za miestom smrti - obetným stolom - sa nachádza život. V tomto mieste počuť jasne Abrahámovu odpoveď: „Boh si už zaobstará baránka na obeť, syn môj.” (Gn 22, 8) Áno, Boh už predvídal baránka na každú udalosť smrti v našom živote. Táto ikona pozýva človeka tomuto uveriť. Preto by sme túto ikonu mohli nazvať aj: „Vrchol lásky Boha.” Ježiš Kristus išiel dobrovoľne na smrť a na tretí deň dostal život. K stretnutiu sa s baránkom je nutné vstúpiť do smrti, teda prijať tú situáciu, ktorá nás ubíja a nezapochybovať o Božej láske. Aby sme objavili pravý Život je potrebné ziať na seba kríž.

Pre baránka sa smrť stala skutočnosťou. „Abrahám podišiel, barana vzal a obetoval ho namiesto svojho syna.” (Gn 22, 13) Baránok na ikone sa díva smrti so očí. Čo to znamená?

Že hľadá každého, kto sa dostal do jej područia, aby ho vyslobodil.

Krík, v ktorom je zachytený baránok, je predchodcom toho kriku, z ktorého sa Boh predstavil Mojžišovi menom: „Ja som, ktorý som!” (Ex 3, 14) Ježiš sa tiež predstavil takto: „Prv ako bol Abrahám, Ja Som!” (Jn 8,58) Teda v tomto kriku sám Boh čakal na Abraháma.

Podľa zásady „Božie slovo skutočnosť vytvára a nie popisuje” úlohou tejto katechézy nie je opis obrázku, ale naučiť nás „počúvať” hlas ikony, aby toto napísané Božie Slovo dalo vždy nový impulz pre naše obrátenie. Aj ty môžeš dostať takú vieru, akú mal Abrahám, že v tej situácii, v ktorej sa nachádzaš, môžeš milovať Boha viac, ako vlastný život - a to je tá nová skutočnosť, ktorú vytvára v tebe Boh.

o. Michal (kaplán)

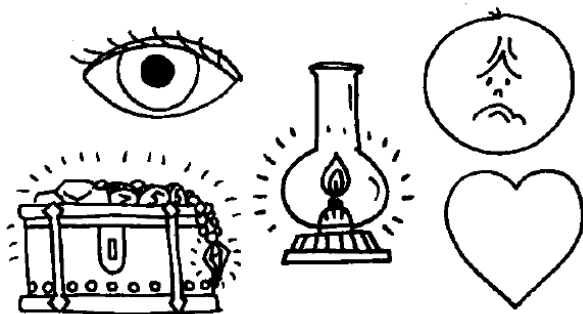
Farské oznamy

- ❖ **!!!Dôležité!!!** Po dohode farskej rady na spoločnom zasadnutí sme sa uzhodli, že počnúc 20. februárom 2012, teda prvým dňom veľkého pôstu sa nebudú slúžiť liturgie v pondelky a piatky ráno z dôvodu malej účasti veriacich. Všetky úmysly.

ktoré ste dali na ranné liturgie v pondelky a piatky budú odslúžené v rovnaký deň pri večernej sv. liturgii. Sv. liturgie v stredu ráno sa budú aj naďalej vysluhovať.

- ❖ v pondelok 20. februára sa nám začína Veľký pôst. V tento deň je prísny pôst a zdržanlivosť od mäsa, mlieka a vajíčok. V celom pôstnom období platí zdržanlivosť od mäsa v stredu a piatky a nosí sa pôstna (tmavá) farba (okrem nedele). V pondelky v pôste sa budeme pred sv. liturgiou o 17:40 modliť veľkopôstny moleben. V stredu a piatky sa budú slúžiť božské služby vopred posvätených darov. Je potrebné nosiť si brožúrku Moja modlitba.
- ❖ stále v utorok pred sv. liturgiou sa modlíme Moleben k sv. Cyrilovi a Metodovi
- ❖ v piatok 24. februára budeme po liturgii VPD svätíť kolívu - pôstne jedlo z ryže, medu, hrozienuk a iného ovocia - ako spomienku na zázrak sv. Teodora Tirona.
- ❖ v nedeľu 26. februára bude pri sv. liturgiách zbierka na charitu
- ❖ týždeň od 27. februára je prvopiatskový. Spovedáme ako stále hodinu pred večer. sv. liturgiou. V piatok dopoludnia 2.marca budeme spovedať chorých.
- ❖ v sobotu 3. marca máme 2. zádušnú sobotu a zároveň aj marcovú fatimskú sobotu. Po sv. liturgii sa pomodlíme najprv panychídu s hramotami a potom bude večeradlo.
- ❖ v nedeľu 4. marca popoludní nebude večiereň, ale o 16.00 hod. sa uskutočnia v našej farnosti ekumenické modlitby, kedy si priblížime aj krajinu Malajzia, kde sa kresťanstvo pomaly šíri vďaka práci misionárov.

Zábavné okienko

Evanjeliá hovoria aj o pôste. Ponúkajú niekoľko rád, ako ho prežiť čo najlepšie. Vieš ako súvisí našich 5 obrázkov s niektorým teda s dnešným evanjeliom?

Pomôcka: Mt 6, 14-24

Móricko prišiel zo školy domov s morými nohavicami od kolien dolu. - Čo sa ti stalo? Spadol si do potoka? - pýta sa matka. - Ale, hrali sme sa cez prestávku na psov. - No a ? - A ja som bol stíp...

Spracoval DS (prezreté <http://deti.vira.cz/sk/>)

Vydáva: Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Povýšenia sv. Križa,
Prešov Sekčov, Ul. Martina Benku 7, 08001 Prešov

Internet: www.grkat-sekčov.sk

e-mail: presov.sekčov@grkatpo.sk

Tel: 051/7725540

Tlač: A-print, s.r.o., Reimanova 9, Prešov

